

GARANCIA

KKV FEJLESZTÉS



LEHETŐSÉGEK AZ AGRÁRSZEKTOR FINANSZÍROZÁSI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSÁRA

A magyar agrárszektor sem függetlenedhet a pénzügyi válság következményeitől. A felmerült finanszírozási problémák megoldására és a forráshoz jutási lehetőségek megteremtésére, együttműködve a közigazgatás és az üzleti szektor szereplőivel, az uniós csatlakozás utáni mozgásteréhez igazodva jelentős erőfeszítéseket tesz az agrártárca. Különböző finanszírozási, szabályozási konstrukciók kerültek kialakításra, illetve állnak előkészítés alatt. Erről beszélgettünk dr. Szöllősi Endrével a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Agrárszabályozási főosztályának vezetőjével.

- A magyar gazdaságot is elérő pénzügyi válság érezteti-e hatását az agrárszektorban?

- A magyar agrárszektor finanszírozási helyzetét több tényező is befolyásolja. Tőkeigényes ágazatról van szó, különösen az állattenyésztés és a kertészeti termelés köt le jelentős forrásokat. A mezőgazdaságban a megtérülési idő viszonylag hosszú. A biológiai folyamatok által is meghatározottan a termelési ciklus esetenként megközelíti, vagy meghaladhatja az egy évet. Elég legyen csak a hízómarhataratást említenem. Ráadásul az értékesítés árbevétele sem egyenletesen érkezik be a gazdálkodókhoz. Az ágazat az átlagosnál nagyobb hiteligénnyel működik.

Ezért a Magyarországra is kiterjedő nemzetközi pénzügyi válság a jelentős bankhitelekkel működő agrárszektorra sem hagyja érintetlenül. A bankok forrásszerzési gondokkal küszködnek. A gazdálkodók hitelhez jutása megnehezült, a hitelzési feltételek és szabályok érezhetően szigorúbbak, a hitelek drágábbak lettek.

- Az adott helyzetben az agrárvezetés milyen mozgástérrel rendelkezik a kedvezőtlen jelenségek ellensúlyozására?

- Az Európai Unió szigorúan szabályozza a nemzeti agrártámogatásokat, erősen behatárolja azok alkalmazásának lehetőségét. A csatlakozást követő három évben, egészen 2007. május 1-jéig működtettük a korábbi nemzeti agrártámogatási eszközeinket. Ezután erre már nem volt lehetőség, illetve át kellett alakítani a támogatási rendszerünket. Nemzeti támogatás nyújtására, vagy szabályozási beavatkozásokra sokkal korlátozottabbak a lehetőségeink. Ezzel együtt több esetben is lehetőség nyílik az ágazat szereplői finanszírozási, gazdálkodási feltételeinek javítására.

Az agrárvezetés számos területen igyekszik segítő lépéseket tenni. Így az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) támogatásával megvalósuló fejlesztések finanszírozását; a termelői értékesítő szervezetek (TÉSZ-ek) forgóeszköz gazdálkodását próbáljuk könnyebbé tenni. Kidolgozás alatt áll az agrár mikro-



dr. Szöllősi Endre

hitel program. Az agrártárca komoly szerepet tulajdonít a kezességvállalási rendszer működtetésének, amely igen fontos funkciót tölt be az agrárfinanszírozás stabilizálásában.

- Az előbb elmondott törekvéseket követve a minisztérium a Magyar Fejlesztési Bankkal is szorosabb együttműködést alakított ki. Milyen területekre terjed ez ki?

- A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) már korábban is nagy jelentőséget tulajdonított a Magyar Fejlesztési Bankkal (MFB) való együttműködésnek. Számos, az agrárágazat finanszírozásához hozzájáruló hitelkonstrukció került kidolgozásra, amelyek az MFB pénzeszközei bevonásával

a hitelintézetek forráshoz jutását is segítették. Ilyen az Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogram, amely az ÚMVP pályázataihoz kapcsolódóan biztosít kedvezményes kiegészítő forrást, a beruházást végrehajtó, a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak. Az Új Magyarország Agrár Forgóeszköz Hitelprogram előnyös kamatú forgóeszközhitelt kínál a mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások számára. Meg kell még említeni a Gabona Forgóeszköz Hitelprogramot, amely olcsó forgóeszközhitelt tesz hozzáférhetővé a mezőgazdasági vállalkozások gabonakészleteinek finanszírozására.

Ugyanakkor egészen új fejleményekről is beszámolhatok. Nemrég rögzítettük az Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram feltételeit. Ez a kertészeti termelésben és az áruk piacra vitelében egyre nagyobb szerepet játszó termelői értékesítő szervezetek működését segíti majd vonzó feltételű forgóeszköz hitelnyújtással.

- Hogyan lehet az MFB hitelkonstrukciói igénybevételét még vonzóbbá tenni az agrárvállalkozások számára?

- Az agrártárca egyik legfontosabb célja, hogy minél több mezőgazdasági vállalkozás vegye igénybe az MFB hiteleit. Ennek azonban korlátot szab, hogy az MFB hitelprogramjaihoz csak azok a vállalkozások csatlakozhatnak, amelyeknek beruházási jellegű hitelek is vannak, vagy beruházási hitelkérelmük elbírálás alatt áll. Amennyiben előre tudunk lépni abban, hogy az agrárágazat szereplői az MFB különféle konstrukcióiban piaci anomáliák esetén beruházástól függetlenül is felvehessenek forgóeszköz hitelt, az MFB hitelprogramjai sokkal szélesebb körben elérhetővé válnak az agrárvállalkozások számára. A forgóeszköz finanszírozás megoldása az egyik legnehezebb feladatuk. Erről folytatunk most tárgyalásokat, amely az MFB törvény ez irányú módosítását is magában foglalja.

- Az agrártárca milyen további erőfeszítéseket tesz a gazdálkodási feltételek javítására a nemzeti szabályozás területén?

- A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 2008. szeptember 5-én tette közzé 114/2008. (IX. 5.) számú rendeletét, amely a mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez, fejlesztéséhez nemzeti hatáskörben nyújtott, kedvezményes hitelkamat és lízingdíj-támogatás igénybevételének feltételeiről intézkedik. A mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez kapcsolódó hitelek kamatának, illetve a lízingdíj kamattartalmának felét átvállalja az állam, továbbá készfizető kezességet is vállal támogatásként. Olyan beruházásokhoz nyújtunk nemzeti forrásból segítséget, amelyek nem az Új Magyarország Vidékfejlesztés Program keretében valósulnak meg.

- Milyen alapfeltételekkel vehető igénybe a támogatás?

- A támogatás a gépek és technológiai berendezések beszerzéséhez, lízingeléséhez, az állattartó telepek korszerűsítéséhez, a terméfeldolgozáshoz kapcsolódó beruházási hitelekhez, vehető igénybe. A támogatás akkor igényelhető, ha a hitelkamat, vagy a lízingdíj kamattartalom nem magasabb, mint a három havi BUBOR plusz két százalék.

- Milyen más feltételek teljesülése szükséges még a támogatás elnyeréséhez?

- Az adott beruházás nyomán csökkennie kell a fajlagos termelési költségnek; javulnia kell az előállított termékek minőségének, illetve a higiéniai és állatjóléti körülményeknek; a vállalkozás tevékenységének diverzifikáltabbá kell válnia. A beruházásnak a hitel-, illetve lízing szerződés megkötésétől számított egy éven belül be kell fejeződnie, és öt évig rendeltetésszerűen kell működnie. A támogatott hitel összege termelőnként kétmillió és négyszázmillió forint között lehet, a termelői csoportok esetében pedig hétszázötvenmillió forint a felső határ. A

hitel futamideje öt-hét év lehet, legfeljebb egy év türelmi idővel. A lízing futamidejének legalább három évesnek kell lennie, s a futamidő végén a lízingbe vevő tulajdonába kell kerülnie az eszköznek.

- Lehetséges-e kezességvállalást igénybe venni?

- Mind a hitel-, mind a lízingszerződésekhez kapcsolódva igénybe vehető a kezességvállaló intézmény által nyújtott kezességvállalás. A kezességvállalás a hitelszerződés szerinti hitelösszegre és egyéves ügyleti kamatára, illetve az ezt követő években a mindenkor fennálló tőketartozásra és az egyéves ügyleti kamatra vehető igénybe. A készfizető kezességvállalás mértéke legfeljebb 80 százalék lehet. A lízing esetében a készfizető kezességvállalás a lízingszerződés szerinti tőkeösszegre és egyéves ügyleti kamatára, illetve az ezt követő években a mindenkor fennálló tőke összegére és annak egyéves ügyleti kamatára terjed ki. A készfizető kezességvállalás mértéke a lízingnél is legfeljebb 80 százalék lehet.

- Hol tart a mezőgazdasági mikrohitel program kidolgozása?

- A vállalkozások már régebben hozzájuthatnak mikrohitelhez. A második nemzeti fejlesztési tervben bővült a mikrohitelhez jutás lehetősége, ez azonban nem érintette az agrárvállalkozásokat. Tárcaánk azon dolgozik, hogy a mezőgazdasági vállalkozások részére is kidolgozásra kerüljön egy mikrohitelprogram. Az elképzelések szerint a konstrukció keretében a gazdálkodók többéves forgóeszközhitelhez juthatnának hozzá kedvező feltételekkel és legfeljebb 6 millió forint körüli összegben. Most folynak a tárgyalások, hogy mekkora uniós forrást lehet előteremteni erre a célra. A takarékszövetkezetekre alapozva szeretnénk létrehozni a konstrukciót, mégpedig úgy, hogy a takarékszövetkezetek saját forrásaikkal is hozzájárulnak az agrár mikrohitel program működtetéséhez.



A PÉNZÜGYI VÁLSÁG VÁRHA-TÓ HATÁSAI AZ AGRÁRSZEKTORBAN

A világméretű pénzügyi válság különösen rossz pillanatban érte a magyar agrárszek-tort. Az elmúlt évben bekövetkezett árrobbanást követően az alapanyagárakban idén jelentős csökkenés következett be. Az agrárpia-cok hektikusabbá váltak. A gazdálkodók erősödő bizonytalansággal kény-telenek szembenézni: körülményesebben juthatnak hitelhez, így az uniós pályázati projektek saját erejének biztosítása is megnehezül, a megszo-rítások az állami szerepvállalás lehetőségét szűk keretek közé szorítják, ugyanakkor a hazai és export kereslet mérséklődésére lehet számítani.

Termelési kilátások

A gabona- és olajos növénytermelés igé-nyessége feltehetőleg valamelyest romlani fog. A jelenlegi alacsony gabonaárak mi-att a gazdálkodók nem válnak meg ter-ményüktől. Inkább kivárnak, a nyomott árak emelkedésére számítanak. Ugyan-akkor a tárolás hitelezése is drágább lett. Ezért nem maradt szabad forrásuk (illet-ve nincs elég bevételük), hogy a korábbi-akhoz hasonló mértékben vásároljanak műtrágyát és végezzék el a talajerő után-pótlást. Ennek káros hatása nem most, hanem egy-két év múlva fog jelentkezni. Így átlagos időjárás mellett a szántóföl-di növénytermelés 2008. évi eredményei 2009-ben legfeljebb megismétlődhetnek. A termelésen belül nagyobb lesz a súlya a speciális célokat szolgáló céltermékek (javító minőségű liszt, tésztaliszt) előál-lításának. A feldolgozóipari célra termelt paradicsom és csemegekukorica termelés valamelyest növekedni fog, de a két évvel ezelőtti magas szintet nem fogja elérni.

A 2009. évben valamennyire növeke-désnek indulhat a 2008 tavaszán mély-pontjára süllyedt sertésenyésztés, de még jövőre sem éri el a hazai kereslet kielégítésének szintjét sem, még akkor sem ha abban szűkülés következik be. A baromfitermelés 2008 őszi szűkülése után, 2009-ben nem fog már csökkenni. A legelőre támaszkodó hazai állattartás, a legelőgazdálkodás javulása ellenére sem fog növekedni, mert az európai marha- és juhhúsárak még 2009-ben is nyomottak lesznek. A tejelő tehenészetek piacának korlátozottsága miatt a szereplők közti átrendeződés folytatódni fog, enyhe ter-melés csökkenés mellett.

A kertészeti ágazatokban az erősödő áru-előkészítő vállalkozások, a feldol-gozóipari beszállítói kör kiépítését célzó törekvések és a TЭСZ-ek szerveződésének

hatására a szervezethez és a termelés sza-kosodás előrehaladása 2009-ben tovább folytatódik. Nem szakad meg az a folya-mat, amelyben határozottan elkülönül-nek egymástól azok a termelők, amelyek egy koordinált rendszerbe kapcsolódnak, azoktól, akik a napi piaci lehetőségeket akarják kihasználni. A gyümölcsster-mesztésen belül az új ültetvények termő-re fordulásával egyre nő az értékesebb és a szervezett piaci értékesítési rend-szer keretében termelt termékek súlya, a hagyományos ültetvények termékeivel szemben.

Az előbbieken alapján, 2009-ben a növény-termesztés volumene átlagos időjárási kör-ülmények között megközelítheti a 2008. évi szintet. Az állattenyésztés kibocsátása az ágazat lassú újjászerveződése (telepfel-újítás, fajtacseré) nyomán 1-2 százalékkal nőhet. Az intenzív kertészeti termelés nö-vekedésére nem lehet számítani. A gyü-mölcsösök termelésének 5-10 százalékos bővülése sem kizárt. Így összességében a mezőgazdasági termelés 2008-hoz képest nemigen fog változni.

Keresletalakulás

A reálszférára is kiterjedő válság és a megszorítások hatására a hazai élelmi-szerfogyasztás bővülésére 2009-ben nem lehet számítani. Feltehetőleg a fogyasz-tás mennyisége nem fog csökkenni, ám az olcsóbb, kevésbé értékes élelmiszerek értékesítési aránya emelkedni fog. Az élelmiszeripari export a termelészako-sodás következtében lassulva, de tovább fog nőni. A mezőgazdasági anyagkivitel 2009-ben is jelentős lesz, de annak értéke-sítési ára (főleg a gabonaféléké) csökkenni fog. Mivel az élelmiszerimport várhatóan gyorsabban nő, mint az export, az ag-rárágazat teljes külkereskedelmi pozitív szaldója kisebb lesz, mint 2008-ban, de a korábbi évek 800 millió eurós aktívumát



el fogja érni. A hazai élelmiszer-előállítók (feldolgozóipar) pozícióját javíthatja a forint gyengülése (és a behozatal drágu-lása). Nekik ugyanis nagyon kedvezőtlen volt az erős forint hatása.

Beruházások és foglalkoztatás

A gondok és a megszorítások dacára a mezőgazdasági beruházások a 2008. évi szinten maradhatnak, ha az újabb pályá-zati támogatási hullámok fenntartják a befektetési kedvet. A beruházások reálér-tékének növekedésére azonban nem lehet számítani. A válság hatására a mezőgaz-dasági vállalkozások hitelhez jutási esélye romlik. Mindez a már nyertes uniós pá-lyázati projektek megvalósítását is meg-nehezítheti: a gazdálkodók a saját forrás előteremtésében is jó részt bankhitelek-re támaszkodtak. Az adott helyzetben az újabb pályázati kiírások bonyolítása is ne-hézkesebbé válhat: a saját erő előteremté-se és a támogatási rész előfinanszírozása kritikus tényezővé válhat. Emellett az ag-rártárca mozgásteret is szűkülhet, mivel a költségvetési megszorítások a minisztéri-umot is érintik.

2009-ben a mezőgazdasági létszámcsök-kenés üteme kisebb lesz, újabb leépítések inkább a kertészetekben várhatók, mint az állattenyésztésben.

A FIATAL MÉHÉSZGAZDA SIKERES PÁLYÁZATA

A riportban szereplő pécsi méhészgazda az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program fiatal mezőgazdasági termelők indulását segítő pályázatára nyújtotta be jelentkezését. A pályázat sikeres volt, a fiatal gazda jövedelempótló támogatásban részesült. Miközben a pályázat szakmai elemeit maga állította össze, a pályázati dokumentáció elkészítését az ezzel foglalkozó AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-re bízta.

König Sándor, kis túlzással, már születése óta méhek között él, hiszen a család generációk óta hagyományosan méhészkedik, mint mondja, már a dédnagyapja is tartott méheket. Most pedig – a nyertes fiatal gazda pályázat révén – élete álma válik valóra, fő állású méhészvállalkozó lehet.

– Az elődeim hétfélig pihenésként, hobbiból méhészkedtek – mondja, – én viszont szeretnék túllépni a hobbi méhészeten, és egy profi gazdaságot felépíteni. Nem a meggazdagodás vágya hajtott, amikor eldöntöttem, hogy ezzel foglalkozom, hanem az életstílus, a szabadság vágya, a természet közelsége kapott meg, s mind ebből – úgy gondolom – el tudom tartani a családomat.

– Mekkora most a méhészete?

– Negyven méhcsaládom van, ezt szeretném növelni a már általam kiszemelt és átvizsgált, gondosan betelepített állománnyal. A vásárláshoz már csak a támogatási pénz megérkezésére van szükség. A jelenlegi állományommal még csak kistermelőnek számítok, de a tervezett gazdaságommal – 4 db méheskonténerrel, azaz közel 300 méhcsaláddal – már átlépek a vállalkozói kategóriába. Repce-, hárs-, napraforgó-, vaddohány- és szolidagómézet termelék. A jövőbeni értékesítési terveim: ha már főállású méhészként üzemeltethetem a méhészetemet, több időm lesz és arra fogok törekedni, hogy termékeimet feldolgozva, kiszerezve közvetlenül kínálhassam a

fogyasztóknak háztól, vásárokon, fesztiválokon, így többet érne a mézem, mivel a kereskedelem haszna is nálam csapódna le. Természetes, hogy igyekszem az egész vertikumot kiépíteni, s kézben tartani, hiszen éppen azzal juthatok előnyhöz a piacon, hogy sok kézi munkát igénylő, kiváló minőségű termékekkel jelenek meg. Ezzel kielégíthetem a minőség iránt fogékony vásárlók igényeit.

– Bővíteni is szeretném a tevékenységemet. A mézen kívül más termékeket is szeretnék termelni, mint pl. virágport, propoliszt, méhviaszt. Ha már a tevékenység bővítéséről van szó, nem mehetünk el azon tény mellett, miszerint Amerikában, Nyugat-Európában – a méhek számának csökkenése miatt – egyre nagyobb gazdasági jelentősége van a méhek megporzó tevékenységének. Ott már fizetnek a méhésznek a megporzásért is. Bár a hazai méhsűrűség ezt nem indokolja, de a méhes konténereim könnyű és gyors mozgathatósága akár ezt is lehetővé teszi. Az internetes mezőgazdasági fórumokat figyelve azt látom, hogy más ágazatokkal szemben a méztermelőknek nincsenek értékesítési problémáik, a mézfelvásárlók a méz elszállításakor azonnal fizetnek, ez remélem a későbbiekben is így marad.

Kérdés, hogy mennyire tépázta meg a vállalkozásokat a jelenlegi gazdasági válság. Erről szólva König Sándor a következőket mondta.

– Annyi fejtörést már okoz a jelenlegi gazdasági helyzet, hogy a mostani,



König Sándor

látszólag eléggé jó mézárak az euró/forint-árfolyam szerint a három hónappal ezelőttinek felelnek meg. Nem tudom, hogy ez a folyamat hol fog megállni, ezért egyelőre a mézemet valószínűleg csak anyagi szükségleteimnek megfelelően kisebb tételekben értékesítem. Remélem, hogy a jó minőségű magyar méz mindig eladható lesz az EU piacain, mivel az unió mézfogyasztása kb. kétszerese az általa megtermelt mennyiségnek. A legnagyobb veszélyt a mézhamisításban látom. A hamisított méz elbizonytalanítja a vásárlót, ami kereslet-csökkenést okoz és indokolatlanul alacsony mézárakhoz vezethet, és ez bizony veszélyeztetheti a gazdaságomat.

Az ambíciózus fiatalemberre jellemző határozottsággal beszél leendő vállalkozásáról, amelynek képe már korábban megjelent a gondolataiban, erről tanúskodnak a pályázatírással kapcsolatos szavai is.

– A pályázat szakmai részét magam készítettem el. Mindenképpen érzékeltetni akartam, hogy a pályázatomban, a leendő

A FIATAL GAZDA PÁLYÁZAT NYERTESEI (ÚMVP)

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) I. tengelyének keretében nyílt lehetőség a fiatal mezőgazdasági termelők indulását segítő jövedelempótló pályázati támogatás elnyerésére. Az intézkedés főbb céljai a következők voltak: a fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságalapításának és a birtokstruktúra átalakításának előmozdítása; a mezőgazdasági munkaerő korstruktúrájának javítása; a vidék népességmegtartó képességének növelése és a mezőgazdasági tevékenység hosszú távú fenntartása. A támogatás igénybevételének feltételül szabták a pályázó 18-40 év közötti életkorát, szakirányú végzettségét, illetve üzleti terv benyújtását.

A 2008 februárjában zárult kb. kéthónapos pályázati időszak végéig mintegy 2500 pályázat érkezett be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz. A támogatási kérelmek elbírálása befejeződött. Összesen 1335 fiatal gazda nyert egyenként legfeljebb 10 millió forintos támogatást. A megítélt támogatási összeg meghaladja a 13 milliárd forintot.

gazdaságom méhészeti szempontból megalapozott. Az árbeveteleimmel és a kiadásaimmal tisztában voltam, viszont ezek összerendezését egy, a könyvelésben és a pályázatírásban jártas cég szakembereire bízta. Segítségemre volt továbbá a megyei méhészeti szaktanácsadónk is. Nyertes pályázatomban mutatja, hogy közösen eredményes munkát végeztünk. Az elnyert pénzüsszegekből a méhészeti vállalkozásom felfejlesztésével hasznos adófizető taggá tudok válni az államnak és az EU-nak. Előbbieknek köszönettel tartozom, hogy segítenek az indulásban.

- Nem okoz-e gondot az utófinanszírozás, a későbbi monitoring, az elszámolások, bizonylatok kezelése?

- Az kétségtelenül nehézséget okoz, hogy csúszik a támogatás kifizetése, de talán hamarosan megkapjuk a pénzünket, s kezdem a beruházást. A monitoring sem gond, hiszen amit a pályázatban leírtam, meg fogom valósítani. Az elszámolások, bizonylatok kezelése ügyében egy könyvelő cég szakértelmét, segítségét veszem igénybe, így nem kell a hozzá nem értésből, tudatlanságból adódó, önhibámon kívüli szabálysértési bírságtól tartanom.

Végül Kőnig Sándor, a nyertes fiatal gazda a közeljövőről beszélt, amikor elmondta, hogy ha megkapja a támogatást, akkor négy darab 72 családostolnai rendszerűnek nevezett méhes konténert vásárol, továbbá méhcsaládokat is vesz, de a saját állományából is szaporít, a feldolgozáshoz pedig az EU élelmiszeripari szabványainak megfelelő termelőeszközöket szerez be.



A MIKRO- ÉS KISVÁLLALKOZÁSOK TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA (GOP)

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Gazdaságfejlesztési Programok Irányító Hatósága a GOP-2008-2.1.1/A „Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése” elnevezésű pályázat esetében elrendelte a támogatási keret 500 millió forinttal történő megemelését, továbbá a benyújtási határidő 2008. december 31-ről 2009. január 31-re történő meghosszabbítását. A keretemelési eredményeként a pályázatban rendelkezésre álló támogatási összeg 10,4 milliárd forintra emelkedett.

A támogatási konstrukció célja a növekedési potenciállal rendelkező nem mezőgazdasági többségi árbevételű, 5000 fő lakosságszám feletti településeken, vagy 100 fő/km² népsűrűség feletti településeken fejlesztő mikro- és kisvállalkozások, illetve a kiírásban megjelölt településeken fejlesztő nem mezőgazdasági többségi árbevételű kisvállalkozások jövedelemtermelő képességének növelése a technológia fejlesztésén, korszerűsítésén keresztül. A pályázati kiírás keretében az új, vagy három évnél nem régebbi használt eszköz beszerzése támogatható. A támogatás mértéke – a megvalósítás helyszínénél szolgáló település elhelyezkedésétől függően – az elszámolható költségek legfeljebb 30-50 százaléka lehet. Az igényelt támogatás összege minimum egy, maximum húsz millió forintra rúghat.

Mezőgazdasági szaktanácsadás

- A szaktanácsadás keretében megszerzett információk a 2009-ben bevezetésre kerülő egységes támogatási rendszer (SPS) igénybevételének alapját fogják képezni. Az így megszerzett ismeretek, környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági, állat- és növény-egészségügyi, valamint állatjóléti követelmények biztosításához elengedhetetlenül szükségesek.
- A gazdálkodó az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-n – mint **Területi Szaktanácsadási Központon (TSZK)** – keresztül a szaktanácsadásra fordított összeg 80%-át, maximum 700 euronak megfelelő forintösszeget, vissza nem térítendő támogatásként visszaigényelhet.
- A mezőgazdasági szaktanácsadás keretében a gazdálkodó ügyfélorientált pénzügyi tanácsadást is igénybe vehet, ha fejlesztési elképzelését részben vagy egészben hitelből kívánja finanszírozni. A fejlesztés és a vállalkozás adottságainak ismeretében az AVHA Kft. segítséget nyújt a legmegfelelőbb finanszírozási megoldás kialakításában.

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-nél:

kék számon: 06-40/200-771

faxon: 06-1/373-8455 ■ e-mail címen: tanacsadas@avhakft.hu



AVHA
SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

HITELPROGRAM A TERMELŐI SZERVEZETEK ÉS CSOPORTOK RÉSZÉRE

A kormány döntése alapján a zöldség-gyümölcs termeszők számára ötmilliárd forintos hitelkeretet hoznak létre „Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram” elnevezéssel. A tervek szerint a Magyar Fejlesztési Bank által biztosított forrásból azok a véglegesen elismert termelői szervezetek, és az előzetesen elismert termelői csoportok részesülhetnek majd, amelyeknek fennálló beruházási célú bankhitelük van, vagy elbírálás alatt lévő beruházási célú bankhitelkérelemmel rendelkeznek.

Ötmilliárdos hitelprogram a zöldség-gyümölcs termeszőknek

A kormány 1066/2008. (XI. 3.) számú határozatában úgy döntött, hogy a meglévő beruházási célú bankhitellel, vagy az elbírálás alatt lévő beruházási hitelkérelemmel rendelkező, a vonatkozó 19/2008. (II. 19.) FVM rendelet szerint véglegesen elismert termelői szervezetek és az előzetesen elismert termelői csoportok (azaz TÉSZ-ek) számára a közeljövőben meghirdetésre kerüljön az „Új Magyarország TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram” öt milliárd forintos keretösszeggel. A hitelt a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. biztosítja majd, és a hitelező bankoknak háromhavi EURIBOR plusz legfeljebb 1,25 százalékpont kamattal adhatja tovább, a kölcsönt felvevő TÉSZ-ek pedig háromhavi EURIBOR plusz legfeljebb 4,25 százalékpont kamattal kaphatják meg.

Az agrártárca célja, hogy az agrárvállalkozások minél szélesebb köre vegye igénybe a Magyar Fejlesztési Bank hiteleit, amelyek népszerűségét növelné, ha a gazdálkodók közvetlenül is folyamodhatnának forgóeszköz hitelért. Ezért az agrárminisztérium szeretné elérni, hogy hamarosan erre is lehetősége nyíljon az agrárvállalkozásoknak, így a TÉSZ-eknek is.

A termelői értékesítő szervezetek az Európai Unióban

A termelői értékesítő szervezetek (a TÉSZ-ek) természetes, vagy jogi személyek által, elsősorban termékeik közös értékesítésére létrehozott szervezetek. A TÉSZ-ek mérete eltérő: 5-10 főtől több ezer részvevőig terjed taglétszámuk. A TÉSZ-ek a kertészeti ágazatban jutottak fontos szerephez. A TÉSZ-be szerveződés révén a termelők jó minőségű, egységes és nagy mennyiségű kínálatot, javuló

alkuerővel tudnak kapcsolatba kerülni a koncentrárlódó kereskedelemmel. A TÉSZ-be tömörült termelők gyakran együttesen oldják meg az áru válogatását, csomagolását és szerzik be az ehhez szükséges gépeket, létesítenek tárolóhelyeket. Általában földrajzi alapon szerveződnek. Egy-egy régió TÉSZ-ei szövetségeket is alakíthatnak.

A TÉSZ-ek elismertetésének főbb feltételei

A TÉSZ-ek bizonyos feltételek esetén tagállami elismerést nyernek, s így jogosultak uniós támogatásra. A TÉSZ tagállami elismerésének főbb feltételei a következők:

- A TÉSZ mind a mennyiséget, mind a minőséget tekintve biztosítja a tagok termelésének piaci igényekhez illesztését.
- A tagok megfelelnek kötelezettségeiknek: a TÉSZ által megjelölt termelési, forgalmazási és környezetvédelmi előírások betartása; termelésük TÉSZ-en keresztül értékesítése; tagdíjfizetés; adatszolgáltatás; a szabályokat be nem tartók büntetése; új tagok felvételi rendszerének kidolgozása.
- A TÉSZ-eknek meghatározott minimális taglétszámmal és termelési értékkel kell rendelkezniük; segítséget kell nyújtaniuk a tagoknak a tárolásban, csomagolásban és értékesítésben.
- A TÉSZ-eknek közös pénzügyi alapot kell létrehozniuk, amely a működés finanszírozására és intervenciós feladatokra szolgál. Az alapot a tagok befizetéseiből képezik, amelynek alapja a tagdíjhoz hasonlóan az értékesített termék mennyisége és értéke.

A TÉSZ-ek Magyarországon

Magyarországon a TÉSZ-ek aktív tevékenysége 4-5 évvel ezelőtt kezdődött meg. Azóta e szervezetek már a kertészeti ágazat évi több százmilliárd forintos forgalmának mintegy hatodát fogják össze. A zöldség-gyümölcs ágazat fejlesztése az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) céljai közt is szerepel, amely a TÉSZ-ek szerepének megerősítését is magába foglalja.



AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződésükhöz.

Alapítványi kezesség funkciói:

- hitelképesség növelése,
- hitelhez jutási feltételek javítása,
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető:

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói:

Kezességgel biztosított összeg: **max. 800.000.000 Ft**

Kezességvállalás mértéke: **20% - 80%**

Futamidő: **min. 91 nap max. 25 év**

A díj fizetése: **Egyszeri, vagy évenkénti**

A díj mértéke: **min. 0,3%; max. 2,88%,**

amely függ a kezességvállalás mértékétől, a futamidőtől és a kezesség kategóriájától.

Zöld szám: 06-80/ 203-760 • **Telefax:** (36-1) 474-5085

1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. • 1392 Budapest, 62. Pf. 289

Honlap: www.avhga.hu • **E-mail:** office@avhga.hu

AZ ÚMVP III. TENGELYÉNEK PÁLYÁZATAIHOZ KAPCSOLÓDÓ FINANSZÍROZÁSI KONSTRUKCIÓK ÉS KEZESSÉGVÁLLALÁS

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. tengelyébe tartozó pályázati felhívások jelentek meg 2008. októberében. A pályázati projektek megvalósításának segítése érdekében a Takarékbank Zrt. az egyes konstrukciókhoz kapcsolódó finanszírozási termékeket dolgozott ki. A Takarékbank Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány egyúttal megállapodást kötött az alapítványi kezességvállalás alkalmazásáról, mégpedig a vidéki vállalkozások fejlődését célzó két támogatási pályázat projektjei, illetve a vidékfejlesztési támogatások lebonyolításában közreműködő LEADER Helyi Akciócsoportok finanszírozását szolgáló takarékbanki hiteltermékek esetében.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. tengelyének keretében 2008. októberében négy támogatási konstrukció került meghirdetésre:

- mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása;
- turisztikai tevékenységek ösztönzésének támogatása;
- falumegújítás és -fejlesztés támogatása;
- a vidéki örökség megőrzésének támogatása.

A Takarékbank Zrt. az Országos Takarékszövetkezeti Szövetséggel együttműködve az előbbi támogatási konstrukciókhoz kapcsolódó új finanszírozási termékeket dolgozott ki. E termékek az uniós támogatási konstrukciók utófinanszírozásából fakadó problémákat igyekeznek megoldani. A nyertes pályázónak ugyanis a támogatás kiutalása előtt meg kell finanszíroznia a pályázati projekt ráfordításait. Ez sok vállalkozás (vagy önkormányzat) számára nagyon nehéz feladat. Ezért a Takarékbank a szóban forgó vidékfejlesztési pályázatokhoz kapcsolódva, a pályázó saját forrását, illetve a támogatási összeg előfinanszírozását biztosító, fejlesztési jellegű hiteltermékeket kínál az ügyfelek számára. A vidékfejlesztési támogatások lebonyolításában résztvevő LEADER Helyi Akciócsoportok részére pedig a működésüket segítő forgóeszköz hitelterméket vezetett be.

A Takarékbank Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány megállapodása

A pályázaton résztvevő hitelfelvevői kör nagy részének nemcsak a projekt elő-

finanszírozása, hanem a megítélt hitelekhez szükséges fedezetek előteremtése is gondot okoz. Ezen segít, hogy a Takarékbank Zrt. vidékfejlesztési pályázatokhoz illeszkedő hiteltermékei közül a mikrovállalkozások és a turizmus fejlesztéséhez, illetve a Helyi Akciócsoportok hitelezéséhez az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása kapcsolódik. Az alapítványi kezességvállalás nemcsak segíti a banki hitelkihelyezést, de jelentős mértékben mérsékli a hiteltermékek terítésébe bekapcsolódó takarékszövetkezetek kockázatát is.

A mikrovállalkozások támogatásához kapcsolódó finanszírozás és kezességvállalás

A mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatásához kapcsolódó finanszírozási konstrukció főbb elemei a következők.

Hitelfelvevő: Induló, vagy működő mikrovállalkozás, természetes személyek, akik az első támogatás kifizetési kérelmig nyilvántartott vállalkozóvá válnak.

Hitelnyújtó: A Takarékszövetkezeti Integrációban résztvevő, a finanszírozási konstrukcióhoz kapcsolódó takarékszövetkezet, bank.

Hiteltípus: Beruházási hitel. A támogatási határozattal rendelkező pályázók támogatásának előfinanszírozása és/vagy saját erő finanszírozása.

A hitel mértéke: Legfeljebb a teljes projekt 85 százaléka. A támogatási összeg akár 100 százaléka, ha a saját erőhöz nem

kell hitel. A teljes projekt maximum 85 százaléka, amennyiben a saját erő hitelezésére is sor kerül.

Futamidő: A saját erő finanszírozása esetében a beruházási tervnek megfelelően. A támogatás előfinanszírozása esetében a hitelfolyósítástól a támogatás kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjától számított 8 hónap.

Törlesztés: A támogatás beérkezése a finanszírozó hitelintézetnél vezetett bankszámlájára. Saját erő finanszírozása esetén a beruházás befejezése után, hitelszerződés szerinti fizetés a működési bevételből.

A mikrovállalkozások támogatásának célja a vidéki térségekben új mikrovállalkozások létrehozásának, illetve a működő mikrovállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének előmozdítása; a vállalkozói aktivitás, a versenyképesség, az innovációs képesség ösztönzése; munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése. A pályázaton működő, vagy induló mikrovállalkozások, illetve gazdasági szereplőként nem bejegyzett természetes személyek vehetnek részt, akik vállalják, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba vetik magukat.

Hitelbírálati díj: Egyszeri 0,25 százalék a teljes hitelösszegrre, ha csak támogatás előfinanszírozásra kerül sor. Egyszeri 0,5 százalék a teljes hitelösszegrre, ha saját erő finanszírozása is szükséges.

Folyósítási jutalék: Nincs.

Kamat: 3 havi BUBOR + legfeljebb 3 százalék/év

Kamatfizetési periódus: Negyedévente

Szerződés kötési díj: Nincs.

Rendelkezéstartási díj: Évi 0,25 százalék a fél nem használt összegre.

Biztosíték: Támogatás engedményezése, a beruházásra terhelt jelzálog,

azonnali beszédési megbízás a vállalkozás bankszámlájára.

Kezesség: A mikrovállalkozások finanszírozása esetében az AVHGA kedvezményes díjú készfizető kezessége a hitelszerződés szerinti tőkeösszeg maximum 80 százalékára. A kezességvállalási díj mértéke a díjfizetés (egyszeri, vagy éves) módjától, illetve mértékétől függ.

A turisztikai tevékenység támogatásához kapcsolódó finanszírozás és kezességvállalás

A turisztikai tevékenység ösztönzésének támogatásához kapcsolódó finanszírozási konstrukció főbb elemei az alábbiak.

Hitelfelvevő: Mikro-, kis-, és középvállalkozás, természetes személy, települési önkormányzat, önkormányzati társulás, egyházi jogi személy, non profit szervezet.

Hitelnyújtó: A Takarékszövetkezeti Integrációban résztvevő, a finanszírozási konstrukcióhoz kapcsolódó takarékszövetkezet, bank.

Hiteltípus: Beruházási hitel. A támogatási határozattal rendelkező pályázók támogatásának előfinanszírozása és/vagy saját erő finanszírozása.

A hitel mértéke: Legfeljebb a teljes projekt 85 százaléka. A támogatási összeg akár 100 százaléka, ha a saját erőhöz nem kell hitel. A teljes projekt maximum 85 százaléka, amennyiben a saját erő hitelezésére is sor kerül.

Futamidő: A saját erő finanszírozása esetében a beruházási tervnek megfelelően. A támogatás előfinanszírozása esetében a hitelfolyósítástól a támogatás kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napjától számított 8 hónap.

Törlesztés: A támogatás beérkezése a finanszírozó hitelintézetnél vezetett bankszámlájára. Saját erő finanszírozása esetén a beruházás befejezése után, hitelszerződés szerinti fizetés a működési bevételből.

A turisztikai tevékenységek ösztönzésének támogatása a vidéki munkahelyek létrehozása, vagy megőrzése érdekében a fenntartható falusi-, agro-, és ökoturisztikai fejlesztéseket, segíti. A pályázaton természetes személyek, mikro-, kis-, és középvállalkozások, települési önkormányzatok, kisebbségi önkormányzatok, illetve önkormányzati társulások, non-profit szervezetek és egyházi jogi személyek vehetnek részt.

Hitelbírálati díj: Egyszeri 0,25 százalék a teljes hitelösszegre, ha csak támogatás előfinanszírozásra kerül sor. Egyszeri 0,5 százalék a teljes hitelösszegre, ha saját erő finanszírozása is szükséges.

Folyósítási jutalék: Nincs.

Kamat: 3 havi BUBOR + legfeljebb 3 százalék/év

Kamatfizetési periódus: Negyedévente

Szerződéskötési díj: Nincs.

Rendelkezéstartási díj: Évi 0,25 százalék a fel nem használt összegre.

Biztosíték: Támogatás engedményezése, a beruházásra terhelt jelzalog.

Kezesség: A mikro-, kis-, és középvállalkozások finanszírozásához kapcsolódva az AVHGA kedvezményes díjú készfizető kezessége a hitelszerződés szerinti tőkeösszeg maximum 80 százalékára. A kezességvállalási díj mértéke a díjfizetés (egyszeri, vagy éves) módjától függ.

A Leader Helyi Akciócsoportok finanszírozása és a kapcsolódó kezességvállalás

A Leader Helyi Akciócsoportok támogatott működési költségéhez kapcsolódó finanszírozási konstrukció főbb elemei a következők.

Hitelfelvevő: Leader Helyi Akciócsoportok.

Hitelnyújtó: A Takarékszövetkezeti Integrációban résztvevő, a finanszírozási konstrukcióhoz kapcsolódó takarékszövetkezet, bank.

Hiteltípus: Az akciócsoportok működési támogatásának előfinanszírozása.

A hitel mértéke: Az akciócsoport pénzügyi tervében szereplő, maximum 8 havi működést fedező összeg.

Futamidő: Az akciócsoport hitelkeretszerződése egy naptári évre szól, amely a lejárat előtt 30 nappal felülvizsgálatra kerül, és szükség szerint újabb egy évre meghosszabbítható.

Törlesztés: A működési támogatás beérkezése a finanszírozó hitelintézetnél vezetett támogatási célszámlára.

Hitelbírálati díj: A folyósításra kerülő összegek egyszeri 0,25 százaléka.

Folyósítási jutalék: Nincs.

Kamat: 3 havi BUBOR + legfeljebb 3 százalék/év

Kamatfizetési periódus: Negyedévente

Szerződéskötési díj: Nincs.

Rendelkezéstartási díj: Nincs.

Biztosíték: Működési támogatás engedményezése. Felhatalmazás azonnali beszédre az akciócsoport valamennyi számlájára.

Kezesség: Az AVHGA készfizető kezessége a hitelszerződés szerinti tőkeösszeg maximum 50 százalékára, de legfeljebb 40 millió forintra.



AVHA
SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és kezességvállalási konstrukciókról, valamint segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők: üzletviteli tanácsadás, mezőgazdasági szaktanácsadás, hitelkérelmek összeállítása, pályázati tanácsadás.

Hívja a 06-40-200-771 kék számot, vagy keressen minket a tanacsadas@avhakft.hu e-mail címen.

GARANCIA

az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány
időszaki kiadványa
(Megjelenik az agrárlapok mellékletként)

Felelős kiadó: Ulrich Anikó

Szerkesztő bizottság: Fertő Imre, Herczegh András, Lengyel Zoltán, Mohácsi Kálmán, Ulrich Anikó

Szerkesztőségi titkár: Székely Ágnes

Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20.

Ingyenesen hívható zöld szám: (80) 203-760

Fax: (1) 373-8455

Stúdió: Armadillo Design Kft.

1045 Budapest, Berni u.1.

Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt.

8201 Veszprém, Órház u.38.